
Expedice Tel Azeka 2013-2022

Archeologická expedice Tel Azeka: The Lautenschläger Azekah Excavation Project

Oficiální stránky projektu: [The Lautenschläger Azekah Expedition](#)

Zúčastněné strany:

Institut archeologie, Univerzita Tel Aviv

garanti: prof. Oded Lipschits, prof. Yuval Gadot, Sabine Kleiman, Ph.D.(od 2020)

Univerzita Heidelberg

garant: prof. Manfred Oeming

Evangelická teologická fakulta UK

garanti: doc. Filip Čapek, Ph.D., Mgr. David Rafael Moulis, Ph.D.

administrátor: Mgr. Věra Fritzová

Cíle projektu:

Odkrytí starověkého města Tel Azeka během víceleté kampaně a co nejpřesněji popsat jeho význam pro dějiny jak v nejbližším (interace v rámci Šefely) tak i v širším kontextu (systém městských států v době bronzové, formování judské identity, konfrontace s Asýrií a Novobabylónskou říší). Prvních pět let (2012–2016) mezinárodní spolupráce vyústilo k upřesnění chronologie osídlení. Z hmotného dokladového materiálu je zřetelný vliv Egypta a díky obsáhlým souborům keramiky, dalších artefaktů i celkové dispozici telu, jeho masivního opevnění, ale i z několika vrstev destrukce je zřetelné, že místo představovalo ve střední a mladší době bronzové i v době Judského království, tj. v době železné IIB–C významný městský stát a pak hraniční pevnost. Překvapením je, že místo bylo osídleno již ve starší době bronzové, čímž se řadí k důležitým lokalitám starověké jižní Levanty daného období, jako jsou Tel Jarmút či Tell es-Safi, s nimiž Tel Azeku spojují také nálezy bohaté materiální kultury. Dalších pět let výzkumu bylo započato roku 2018.

2022

31. července - 12. srpna 2022

Účastníci expedice za českou stranu:

Akademický pracovník: Filip Čapek

Studenti:

2021

11. - 23. července 2021

Účastníci expedice za českou stranu:

Akademický pracovník: Filip Čapek

Studenti: Ondřej Budka, Hana Cardová, Jan Lukáš, Vít Luštinec

Cíle projektu

V sezóně 2021 probíhal výzkum na třech plochách. V jižně položené E3 Upper bylo dokončeno odkrytí 'chrámu' z doby bronzové a přilehlých kultických zařízení. V části W1 byla odhalena hrnčířská dílna včetně in situ materiálu (jílu), který byl experimentálně znovu použit na výrobu keramiky. Na severozápadní části telu na ploše N1 East bylo nalezeno větší množství lisů na olivy. Byl započat i výzkum místa, kde se předpokládá východní část doposud nenalezené městské brány, který bude pokračovat v sezóně 2022.

2020

25. července - 6. srpna 2020 - expedice se konala bez zahraniční účasti z důvodu šíření nemoci COVID - 19

2019

3. - 15. srpna 2019

Účastníci expedice za českou stranu:

Akademičtí pracovníci: Filip Čapek, David Rafael Moulis

Studenti: Pavel Eder, Jan Lukáš, Ondřej Michálek, Martina Stehnová a Jana Křížová (dobrovolník)

2018

4. - 17. srpna 2018

Účastníci expedice za českou stranu:

Akademičtí pracovníci: Filip Čapek, David Rafael Moulis

Studenti: Pavel Eder, Jan Lukáš, Jáchym Sláma, Markéta Šmolková, Billy Krisma Tambahani a Jana Křížová
(dobrovolník)

2016

16. - 30. července 2016

Účastníci expedice za českou stranu:

Akademičtí pracovníci: Filip Čapek, Petr Sláma

Studenti: Samuel Jezný, Jana Křížová, Jan Lavický, David Rafael Moulis, Aleš Rosický, Jordan Tomeš

2015

16. - 31. července 2017

Účastníci expedice za českou stranu:

Akademičtí pracovníci: Filip Čapek, Martin Prudký, Hana Janečková

Studenti: David Cielontko, Vít Hlášek, Jana Křížová, Jan Lavický, David Rafael Moulis, Christine Schoen, Roman Veverka, Zuzana Veverková

2014

26. července - 14. srpna 2014

Účastníci expedice za českou stranu:

Akademický pracovník: Filip Čapek

Studenti: Jana Křížová, David Rafael Moulis, Michael Pfann

2013

19. července - 17. srpna 2013

Účastníci expedice za českou stranu:

Akademičtí pracovníci: Filip Čapek, Martin Prudký

Studenti: Tereza Halasová, Jana Křížová, Hana Mayerová, David Rafael Moulis, Roman Veverka, Zuzana Veverková,

Doporučená literatura: (některé texty jsou dostupné odkazem)

- Čapek, Filip, Judah in Transition Between Iron Age I and IIA: Khirbet Qeiyafa as a Crosssection of Ethnicities and Cultures, in: Oeming, M. (Hg.), *Das Alte Testament im Rahmen der antiken Religionen und Kulturen*, Lit Verlag: Münster a jinde 2019, 297-327.
- Čapek, Filip, Tel Azeka na mapě interakcí v Šefele konce mladší doby bronzové a doby železné I-IIB a otázka vzniku Judského království, in: Trefný, M. (ed.), *Klasické rozhovory - Colloquia classica*, Podřipské muzeum Roudnice n/ L: Roudnice n/L 2019, 6-17.
- Lipschits, O., Kleiman, S., Koch, I., Berendt, K., Linares, V., Richardson, S., Oeming, M., and Gadot, Y. „Late Bronze Age Azekah and its Terminal Breath.“ *Biblical Archaeology Review* 45/1 (2019), 32–38, 70
- Kleiman, S., Koch, I., Webster, L. Berendt, K., Linares, V., Sergi, O., Oeming, M., Gadot, Y. and Lipschits, O. Late Bronze Age Azekah – An Almost Forgotten Story. In: Maeir, A. (ed.) *Proceedings of the First Annual Ackerman Family Workshop in Biblical Archaeology Bar-Ilan University*. April 15th?16th 2015. Tel Aviv (forthcoming: 2018)
- Koch, I., Kleiman, S., Oeming, M., Gadot, Y., and Lipschits, O., 2017. Amulets in Context: A View from the Late Bronze Age Tel Azekah. *JAEI*, Vol. 16, 9-24.
- Webster, L. C., Sergi, O., Kleiman, S., Lipschits, O., Hua, Q., Jacobsen, G. E., Tristant, Y. and Gadot, Y., 2017. Preliminary Radiocarbon Results for Late Bronze Age Strata at Tel Azekah and their Implications. *Radiocarbon*, 2017: 1-23

- Lipschits, O., Gadot, Y. and Oeming, M. 2017. Four Seasons of Excavations at Tel Azekah: The Expected and (Especially) Unexpected Results. In: Lipschits, O. and Maeir, A.M. eds. The Shephelah during the Iron Age. Winona Lake: 1-25
- Oeming, M., Ras, K., Koch, I., Cohen-Weinberger, A., Gadot, Y. and Lipschits, O. 2016. Late Bronze Age Figurines from Tel Azekah. Ugarit Forschungen, 47: 205–219
- Oded Lipschits, Filip Čapek, David R. Moulis, „Tel Azeka po prvních pěti letech výzkumu.“ in: Nový Orient 72/1 (2017), 16-20.
- Kleiman, S., Gadot, Y., and Lipschits, O., 2016. A Snapshot of the Destruction Layer of Tell Zakar?ye /Azekah. Seen against the Backdrop of the Final Days of the Late Bronze Age. ZDPV. 132/2: 105-133
- David R. Moulis, „Pevnost „Orlí hnízdo“ – obnovený archeologický výzkum na Tel Azece výzkumu.“ in: Pecha, Lukáš (ed.) Staré civilizace Asie a Afriky (2016), 18-45.
- Filip Čapek, „ Azeka 2012. Nový archeologický výzkum v západní Šefele za české účasti “, in: Nový Orient 67/3 (2012), 14-17.
- Filip Čapek, „ Judské království doby železné IIA znovu na scéně? “, in: Teologická reflexe 17/1 (2011), 5-32.
- Filip Čapek, „ The Shephelah in the Iron Age I and Iron Age IIA: A New Survey of the Emergence of the Early Kingdom of Judah “, in: Archív orientální 80/3 (2012), 1-30.
- Kenneth A. Kitchen, „ How We Know When Solomon Ruled “, in: Biblical Archaeology Review 27/5 (2001), 32-37 and 58.
- Oded Lipschits, Yuval Gadot, and Manfred Oeming, „ Tel Azeka 113 Years After. Preliminary Evaluation of the Renewed Excavations of the Site “, in: Near Eastern Archaeology 75/4 (2012), 196-206.
- Nadav Na'aman, „ The Distribution of Messages in the Kingdom of Judah in Light of the Lachish Ostraca “, in: Vetus Testamentum 53/2 (2003), 169-180.
- G. J. Wightman, „ The Myth of Solomon “, in: Bulletin of the American Schools of Oriental Research 277 (1990), 5-22.
- Assaf Yasur-Landau, Boaz Gross, Yuval Gadot, Manfred Oeming a Oded Lipschits, „ A Rare Cypriot Krater of the White Slip II Style from Azekah “, in: Israel Exploration Journal 64/1 (2014), 1-8.

Další materiály a odkazy:

- Hrob psa i další překvapivé objevy. Biblické místo v Izraeli zkoumají také čeští archeologové
 - Videointerview s vedoucím projektu - Filipem Čapkem.
- poslední změna 30.10.2022